

Keskisen YTA-alueen neuvottelu

Paikka: Skype
Aika: 6.11.2020 klo 9.00 – 12.00

Osallistujat

Alueiden edustajat

Etelä-Pohjanmaa

hankejohtaja Päivi Leikkola, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
vs. liikelaitoskuntayhtymän johtaja Eija Heikkilä, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
hankepäällikkö Tytti Luoto, Etelä-Pohjanmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hanke
kuntayhtymän johtaja Piia Kujala, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen
sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Harri Jokiranta, Seinäjoen kaupunki
sairaanhoitopiirin johtaja Jaakko Pihlajamäki, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
pelastuspäällikkö Keijo Kangastie, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos (osa 1)

Kanta-Häme

projektipäällikkö Niina Haake, Hämeen liitto
sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Jukka Lindberg, Hämeenlinna
johtaja Seppo Ranta, Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
hallintojohtaja Miia Luukko, Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
pelastusjohtaja Esa Pulkkinen, Kanta-Hämeen pelastuslaitos

Pirkanmaa

sairaanhoitopiirin johtaja Tarmo Martikainen, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
johtajaylilääkäri Juhani Sand, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
valtuuston puheenjohtaja Pekka Järvinen, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
hallituksen puheenjohtaja Leena Kostiainen, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
hyvinvoinnin palvelualueen johtaja Taru Kuosmanen, Tampereen kaupunki
perusturvajohtaja Marika Lanne, Kangasalan kaupunki
perusturvajohtaja Päivi Tryyki, Sastamalan kaupunki
sote muutosjohtaja Jaakko Herrala, Pirkanmaan liitto
muutosjohtaja Jukka Alasentie, Pirkanmaan liitto
maakuntajohtaja Esa Halme, Pirkanmaan liitto
Pelastusjohtaja Olli-Pekka Ojanen, Pirkanmaan pelastuslaitos
apulaisyliääkäri Suvi Liimatainen, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Ministeriön edustajat

osastopäällikkö Kari Hakari, STM puheenjohtaja
erityisasiantuntija Linda Soikkeli, STM
erityisasiantuntija Kirsi Paasovaara, STM
finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen, VM
pelastusneuvos Janne Koivukoski, SM
neuvotteleva virkamies Tiina Snellman, SM
projektipäällikkö Markus Viitaniemi, SM
aluekoordinaattori Leena-Kaisa Nikkarinen, THL
arviointipäällikkö Eija Rintala, THL
erityisasiantuntija Antti Kuopila, STM sihteeri

1. Tilaisuuden avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtajana toimi osastopäällikkö Kari Hakari, joka avasi kokouksen 9.01. Nyt aloitettu yhteistyöalue neuvottelu (YTA-neuvottelu) on ensimmäinen, joka toteutetaan. Taustamateriaaliksi on toimitettu kaikille THL:n aluekohtainen asiantuntija-arvio sekä taustamuistio. Asialista käytiin läpi ja hyväksyttiin.

2. Kokouksen sihteerin valinta ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen sihteerinä toimivat Antti Kuopila.

3. Yhteistyöalueen lakisääteiset tehtävät (Liite 1)

Puheenjohtaja Kari Hakari kävi läpi neuvotteluiden agendan ja tulevia yhteistyöalueita koskevan säädöspohjan lakiluonnoksen pohjalta. Neuvotteluiden keskeisiä periaatteita ovat: Osapuolten välinen luottamus rakennetaan ministeriöiden ja tulevien hyvinvointialueiden välisen jatkuvan vuoropuhelun kautta, Yhteinen tilannekuva auttaa ohjaamaan tulevien hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta kokonaisuutena sekä Kansallinen ohjaus keskittyy tulevien hyvinvointialueiden järjestämistehtäviin - ohjaaminen EI tarkoita alueiden tehtäviin tai palvelutuotantoon puuttumista.

Sote-järjestämislain 35 §:ssä määritetään hyvinvointialue sekä sen tehtävät. Hyvinvointialueiden järjestämisen sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta, joilla jokaisella on yliopistollinen sairaala. Sote-maakuntien yhteistyösopimus (36 §) tehdään valtuustokausittain ja tarkoituksena on varmistaa hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen, siltä osin kuin sen on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Yhteistyösopimuksen valmistelusta ja seurannasta määrätään 37§:ssä. Yhteistyösopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain STM:n ja hyvinvointialueen välisessä neuvottelussa. On ehdotettu, että SM ja VM osallistuisivat STM:n neuvotteluun. Yhteistyösopimuksessa on listattu sovittavia asioita, mutta sellaisista asioista ei sovita, mistä on erikseen säädetty. Jos hyvinvointialueet eivät saa yhteistyösopimusta syntymään, valtioneuvosto voi päättää hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksesta ja sen sisällöstä.

4. Yhteistyöalueen nykytila ja strategisen tason kehittäminen

4.1. Kooste alueen painopisteistä ja yhteiset kehittämishankkeet

Puheenjohtaja esitteli yhteistyöalueen alueiden painopisteet. Yhteistyöaluetasoisista painopistetarkastelua ei tänä vuonna vielä tehty. Alueiden painopisteitä olivat: perustason mielenterveyspalvelujen saatavuus ja integraatio psykiatriaan, työkykyä tukevien palvelujen ja aikuissosiaalityön saatavuus, perusterveydenhuollon toimintamallit liittyen ammattilaisten työnjakoon (muiden ammattilaisten kuin lääkäreiden palvelujen saatavuus, vammaisten kotiin tarjottavien palvelujen ja asumisen välimuotoisten palvelujen saatavuus, työikäisten päihde- ja mielenterveyspalvelujen perustason palvelujen saatavuus sekä lasten, nuorten ja perheiden peruspalvelujen saatavuus ja laatu sekä koko perheen palvelujen integraatio lastensuojelutarpeen ja -kustannusten taustalla.

4.2. Kooste alueellisesta valmistelusta ja yhteistyön nykytila

Johtajaylilääkäri Juhani Sand, Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä kävi läpi nykyisen erityisvastuualueen tehtäviä ja niiden hyödyntämistä yhteistyöalueen muodostamisessa. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin johtaja Tarmo Martikainen kävi läpi nykyisen yhteistyön keskeiset tavat. Nämä tavat edistävät luottamuksellista ja tuloksellista yhteistyötä YTA alueella. Erityisvastuualueen johtoryhmä ja ohjausryhmä ovat kokoontuneet yli 10 vuotta sopimaan erikoissairaanhoidon yhteistyöstä. Järjestämissopimus ja sen toimeenpanon seuranta ovat johtaneet merkittäviin edistymisiin, yhteistyön tuloksia ovat mm. Tekonivelsairaala Coxa ja Tays sydänsairaala. Lisäksi Tähtisairaalahanke toteutettiin vuosina 2017-2019 ja Tays Kehitysyhtiö Oy perustettiin 2020 toimeenpanemaan yhteisiä hankkeita.

Pelastustoimen osalta asiaa esitteli pelastusjohtaja Olli-Pekka Ojanen, Pirkanmaan pelastuslaitokselta. Hän muistutti pelastustoiminnan yhteistoimintasopimuksesta ”nopeamman yksikön periaatteella” maakuntien raja alueella sekä hankeyhteistoiminnasta tilanne ja johtokeskuksen kehittämisen osalta. Lisäksi todettiin, että yhteistyö pelastustoimessa rakentuu tehtävien kautta, koska ei ole olemassa samanlaista rakennetta kuin sotessa.

Keskustelussa todettiin yhteistyöalueen alueiden välisen yhteistyön olevan varsin hyvää. Alueella näyttäisi nousevan esiin paljon järjestämiseen liittyvää yhteistyömahdollisuuksia. Kehittämisosuamista kannattaisikin kehittää yhteisesti. Samoin toivottiin soten ja pelastustoimen yhteistyön syventyvän alueiden välillä, sillä yhdistäviä teemoja on monia, kuten kokonais- ja kyberturvallisuus. Yhteistyöalueen ja tähtisairaalan kautta rakentuva yhteistyö ohjaa osaltaan myös koko sotea. Myös sosiaalipalveluiden näkökulmaa yhteistyöalueella tulee vielä vahvistaa. Pohdittava myös valtakunnallisesti mikä on järkevää. Kokonaisuuden kannalta on myös millaisiksi muiden ministeriöiden kautta aluejaot rakentuvat. Tähän tarvitaan valtakunnallista koordinaatiota.

5. Yhteistyösopimuksen keskeiset elementit

Erityisasiantuntija Linda Soikkeli kävi läpi lakiehdotuksen mukaisen yhteistyösopimuksen keskeiset kohdat ja etenemisen vaiheita. Tarkoituksena on luoda sisällysluettelopohja, jossa hyödynnetään jo viime vaalikaudella tehtyä yhteistyötä ja valmistelua. Sisällysluettelossa käydään läpi sopimuksen tausta ja tavoitteet sekä sopimuksen yleiset ehdot.

Keskustelussa todettiin alueen hyödyntävän valmistelussa erva-alueen järjestämissopimusta sekä edellisellä kaudella tehtyä valmistelua. Järjestämissopimuksen runko on seuraava: 1. Työnjako, 2. Toiminnan yhteensovittaminen, 3. Tutkimus- ja kehittämistyö sekä 4 muu yhteistyö. Alueella ei ole vielä mietitty yhdessä yhteistyösopimuksen laadintaprosessia, mutta valmiudet sopimuksen laadintaan ovat hyvät. Keskustelua herätti myös kysymys tukipalveluiden ja muiden toimintojen linjauksista ja kuinka paljon eri tehtävissä yhteistyötä voidaan tehdä.

Alueella on hyvät valmiudet tehdä yhteistyösopimus hallituksen esitysluonnoksen mukaisessa aikataulussa.

6. Tulevaisuuden yhteistyön mahdollisuudet

Tulevalla yhteistyöalueella toteutetaan jo useampiakin kehittämishankkeita. Tähtisairaala-kokonaisuus ja sitä tukeva Tays Kehitysyritys ovat ehkä laajin kokonaisuus, mutta lisäksi tehdään kehittämistyötä mm. tiedolla johtamisen, kuvantamispalveluiden ja lastensuojelun hankkeissa. Alueella onkin hyvät edellytykset toteuttaa yhteistyöaluetasoisia toimintaa.

7. Ajatuksia tulevaisuuden YTA-neuvotteluista

Arviointikertomuksiin olisi hyvä saada aiempaa enemmän järjestämisen näkökulmaa tukemaan myös yhteistyöaluetason neuvotteluita. Tämä auttaisi myös määrittelemään, mitkä ovat strategisen tason asioita neuvottelussa. Neuvotteluissa olisi hyvä käydä läpi ainakin: tulevaa lainsäädäntöä ja niiden vaikutuksia, keskittämisesetuksen kysymyksiä, kunta ja muut yhdyspintakysymykset ja vaikutukset mm. alueen elinvoiman näkökulmasta sekä YTA alueen laajempaa investointisuunnitelmaa. Lisäksi tärkeitä asioita neuvotteluissa olisi YTA ja hyvinvointialueen kehittämisraha tulevissa rakenteissa.

8. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut

9. Tilaisuuden päätös ja jatkotoimet

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.26.

Liitteet

Liite 1 Keskinen YTA neuvottelun taustamuistio

Liite 2 STM esitys YTA-keskinen neuvottelu

Liite 3 Alueen esitys YTA-keskinen

Liite 4 THL asiantuntija-arvio